

A RÖVIDTÁVÚ GONDOLKODÁS TELJESEN ÉRTELMETLEN (lenne)...

Dr. Csikai Miklós, az Árpád-Agrár Zrt. elnök-vezérigazgatója szerint a fejlesztéseknek akkor van csak igazán értelme, ha hosszú távon gondolkodunk és a források felhasználása, a tervezés során abban szerepet és helyet kapnak gyermekeink, unokáink, akik mindezt tovább gyarapíthatják.

Mint mondja:

„ők abban a környezetben fognak élni, amit mi hátra hagyunk.

Ha itt egy vonzó, megélhetésre érdemes munka és életkörülmény lesz, akkor talán az értékeink visszaállítása, - *amiben eleink jeleskedtek* -, fennmarad és tovább is tud élni”.

**Az új 1 hektáros szegvári üvegházban vagyunk, ahol koktélpáradicsom terem.
Milyenek mondható az állomány?**

A téli időszakban nagyon kevés magyar paradicsom kerül az áruházakba, a fogyasztóhoz, ezen mindenképpen szükséges változtatnunk és az ilyen műszaki fejlettségű üvegházakkal ezt is megkísérelhetjük. Ez lesz az első olyan esztendő, amikor a paradicsomtermesztési idenyt is széthúzzuk úgy, mint a paprikánál, hogy az év minden hónapjában tudjunk szállítani. Természetesen nem azonos mennyiségben.

Valamennyi kollégámmal együtt azt tudjuk mondani, hogy az állomány fantasztikusan szép, igaz nagyon fejlett palántákat ültettünk ki. Fontos tényező volt az is, hogy a szomszédos palántanevelő üvegházunkból csak néhány méterről kellett áthozni a növényeket. Ilyen fejlettségű növényállományt 6 héttel az ültetés után még magam sem láttam.

Az Árpád-Agrár Zrt. a 2,5 hektáros paprikás házzal és ezzel az 1 hektárral a szegvári beruházások végére ért?

Itt először a fóliákat, majd az elavult üvegházakat bontottuk le és helyükre új korszerű üvegházakat építettünk, gyakorlatilag ezzel itt a teljes hajtató felület megújult.

Ezekben az új üvegházakban a környezeti adottságok hogyan befolyásolják a növények növekedését?

A legtöbb természetes fény bejutását segítő üvegházakat építettünk, mert a növények által hasznosítható fény mennyiség az, ami alapvetően meghatározza a fejlődésüket.

Nem kialakultak ezek a körülmények, hanem megteremtettük nagyon sok tapasztalattal és anyagi áldozattal. Az a környezet, ami nálunk kialakult minden üvegházban, nem csupán az újakban, hanem a régi építésűekben is, az befolyásolja a munkakedvet is. Amikor én kezdtem ezt a pályát, több mint 50 évvel ezelőtt, akkor erről a technikai szintről még álmodni sem mertem. A mai szociális körülményeink biztosan segítenek abban is, hogy ne legyenek nyomasztó munkaerő gondjaink.

A cégcsoport tulajdonosai egyetértésben folyamatosan arról döntenek, hogy a nyereséget újabb és újabb fejlesztésekre fordítsák. Mi mindennek köszönhető ez, elsősorban gondolkodás kérdése?

Aki nem így gondolkodik, az megtanulja azt, amit én több mint 50 évvel ezelőtt, hogy; „*Fejleszteni vagy eltűnni a piacról*”. Az élet ezt igazolja és nem csak a kertészetre, hanem minden más területre is igaz ez. Senki nem tudta azt sem, hogy mi várt ránk az elmúlt esztendőben, mi vár még ránk idén és nem látunk a jövőbe sem. Nincs az a világjárvány, ami azt áthúzza, hogy a reményeink szerinti újra építkezésnél, annak üteménél és tempójánál, amire számíthatunk, az biztosan gyorsabb lesz, mint 50-100 évvel ezelőtt volt. Tehát aki lemaradt 2019-ben és 2020-ban, az 10 esztendő múlva sem mondhatja azt, hogy jó döntés volt, mert a lemaradás üteme is így gyorsul, az élenjáróktól a távolságunk mindig nő. A mi szakmánk olyan, hogy a kertészek döntései nem 1-2 esztendőre, hanem legalább negyed századra kell, hogy szóljanak. Ha valaki termál adottsággal üvegházat épít, a bekerülési költségek mellett a 10. év után kezdődik az eredmény. Ha addig megtérül a befektetés, akkor az már jó. De ültetvényes kultúrák esetén is, pl. szőlő, gyümölcs 20-25 esztendőre kell döntést hozni, mert ennyi ideig kell egy ültetvényt fenntartani, hogy az rentábilis legyen. A rövidtávú gondolkodás a mi szakterületünkön rendkívül veszélyes és ezért teljesen értelmetlen.

A világ változik és sokkal gyorsabban, mint valaha és, ha mi nem akarunk az abszolút leszakadó térségek között lenni, akkor igenis beruházni, beruházni és fejleszteni kell a kertészetben is.

A világjárvány megtanította a föld népességét arra, hogy mindenki a saját hazájában próbáljon élelmiszert előállítani, ellátásbiztonságot teremteni. Ezt hogy látják a termelők, mennyire és mire kell még inkább törekedni?

Mindig azt teszem a fejlesztések mellé, hogy a nemzeti és helyi adottságokra alapozott fejlesztés lehet az egyetlen út, ami hosszú távon megtart és előre visz. Lehet bármilyen más hazai, vagy külföldi tőkére alapozott beruházásokat is létrehozni, de azokat vélhetően más célok vezérik. Egy kertész ezt soha nem teheti meg, ez az első. A második, hogy most kell a legfelsőbb döntéshozóknak a magyar gazdaságvezetés által kimunkált hazai lehetőségekkel újjáépíteni mindazt, amit adottságaink megkövetelnek.

Ha például élelmiszerbiztonságról beszélünk, akkor hiszem, hogy a Magyarországon előállított bármilyen élelmiszert, a tejet, a húst, a gabonát, a zöldséget ellenőrizni tudjuk. Ami valahonnan érkezik, arról elhisszük, hogy mások is ellenőrzik, vagy tanúsítványokat kapunk arról, hogy nem ártalmasak. Amit a szabályozókkal segíteni kell, az mindenképpen a legszélesebb körű hazai termékelőállítás. A döntések meghozatalához soha nem szabad elfelejteni, hogy nekünk itt a Kárpát- medencén belül olyan adottságaink vannak az élelmiszer előállításra, ami nagyon keveseknek adatik meg, ezért ezt az adottságot kell rendkívüli módon fejleszteni, erősíteni és megbecsülni. Ezt kell érdemben végig gondolnunk és élnünk minden adottságunkkal és azzal a forrás lehetőséggel, ami a következő években e célra rendelkezésünkre állhat.

Most olyan mértékű forrást kaptunk az EU-tól - jogosan és nem ajándékba –, aminek felhasználását, ha okosan rendszerbe foglalva gondoljuk végig a hazai értékeink visszaépítésére, akkor azzal valóban meg lehetne újítani a vidéket.

Most a legfontosabb, hogy először túléljük ezt a rendkívüli veszéllyel fenyegető helyzetet, majd tudjunk tiszta környezetben, egészségesen táplálkozni, mert csak ez élvezhet prioritást. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a hazai élelmiszer, az egészséges ivóvíz és a tiszta környezet megteremtése vezethet előre, mert a gyermekeink és az unkáink abban a környezetben fognak élni, amit mi hátrahagyunk és a feladatunk, hogy részükre egy szebb és nyugalmasabb élet lehetőséget nyissunk. Másik fontos cél kell, hogy legyen a szakmai alapokra helyezett valós összefogás. A fejlesztési források felhasználásáról az így kijelölt célok megvalósíthatósága érdekében kell döntést hozni.

Az Árpád-Agrár Zrt. folyamatosan fejleszti, korszerűsíti a különböző ágazatait, melyek a legfontosabb rövid és hosszú távú tervek?

Az alaptervékenységeinket szeretnénk a továbbiakban is úgy végezni, hogy azokat korszerű eszközökkel és technológiai ismeretekkel bővítsük, amire a versenyképességhez szükség van. Ide tartozik a növénytermesztés eszközparkjának korszerűsítése, a tejtermelő tehenészetben a férőhely bővítése, amire saját erőforrásaink már nagyon korlátozottak.

(balról: Magyar Ákos; jobbról: Dr. Csikai Miklós az új szegvári 1 hektáros üvegházban)

Részvénytársaságunk és talán a térség legmeghatározóbb és legtöbb munkaerőt foglalkoztató tevékenysége a kertészet, ahol van még 20 hektár olyan 40-50 éves üvegházunk, amelyek cseréje versenyképességünk megőrzéséhez a következő évtizedben elkerülhetetlen.

Minden termelőegységünkben fontosnak tartjuk, hogy ne csak fenntartsuk, hanem fejlesszük is azokat az ágazatokat, amelyeket adottságaink és szakmai hagyományaink eredményei igazolnak.

A mindenkori kormányok lehetősége, hozzá tenném, hogy kötelezettsége sem lenne igazán több mint segíteni azt, hogy a Magyarországon élők tudják végezni azt a tevékenységet, amiből maguk és szűkebb, tágabb környezetük is biztonságosan meg tud élni.

(Magyar Ákos üvegházvezető a kocktélparadicsom termést felülről szemlézi az új 1 hektáros szegvári üvegházban)

Hosszú távon, ha nem külföldön akarjuk gyerekeink boldogulását valami csoda eszközön keresztül szemlélni és követni, akkor segíteni kell őket is abban, hogy azt a rengeteg ismeretet, amivel megalapozták szakmai képzésüket és azt hivatásuknak is tekintik, itthon tudják gyakorolni, kamatoztatni. Abban kell őket is támogatni, hogy olyan célok mellett gyakorolják hivatásukat, amiben boldogok lehetnek.

Nem tudok igazán nagyobb és más célokat mondani, mint azt hogy azokat a kollégákat, akik már szakmérnökök vagy csupán leendő munkatársak, még tanulják a szakmát, tudjuk továbbra is foglalkoztatni. Szeretném, ha az Árpádot továbbra is azért keresnék meg; - *szeretnék Önöknél dolgozni, kérjük, hogy olvassák el a motivációs pályázatunkat* - . hogy ilyen leveleket kelljen bontani és megválaszolni, mert ha itt egy vonzó, megélhetésre érdemes munka és életkörülmény lesz, akkor talán az értékeink visszaállítása, amiben eleink jeleskedtek, fennmarad és tovább is tud élni.

(A szegvári új 2,5 hektáros paprikatermesztő üvegház szüret előtti, soha nem látott paprikafüzére)

Szerző: **Both Ildikó**

Fotó: **Arany Sándor Gábor**

Kapcsolat: gold.both@gmail.com;

Web: arpad.hu;

Budapest, 2021. március 30.